

«Πρὸς Οἰκοδομὴν τῆς Ἐκκλησίας»

- Χρονικὰ • Ποιμαντικὲς Δραστηριότητες •
- Ἐκδηλώσεις • Συνάξεις • Ὁμιλίαι •
- Κηρύγματα • Πανηγύρεις • Προσκυνήματα •
- Κοινωνικὴ Διακονία • Ἐκδόσεις •

■ Στὸ Δημαρχεῖο «Νικόλαος Λιάκος» τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Φυλῆς

«Συνάξεις Ἐνημερωτικὲς»

Περίοδος Γ', 2018-2019

Διάλεξις Γ'

«Εἰκόνες καὶ “εἰκόνες” – Οἱ Ὁρθόδοξοι Εἰκόνες
καὶ οἱ σύγχρονοι ψυχολογικὲς ἀπεικονίσεις»

19η Νοεμβρίου 2018 ἐκ. ἡμ.

Τὴν **Κυριακὴν**, 19.11.2018 ἐκ. ἡμ., τῶν Ἁγίων
Ἡ' καὶ Θ' Οἰκουμενικῶν Συνόδων, † Μνή-
μη τοῦ Ἁγίου Προφήτου Ἀβδίου, ἐπραγμα-
τοποιήθη μὲ τὴν προτροπὴν, εὐλογία καὶ πα-
ρουσία τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου
μας κ. Κυπριανοῦ, ἡ **τρίτη** ἀπὸ τῆς δέκα **Συν-
άξεις Ἐνημερωτικὲς**, τῆς ὁποῖας συνδιοργανώνουν ἡ Ἱερά
Μητρόπολις μας Ὁρωποῦ καὶ Φυλῆς καὶ ἡ Δημοτικὴ Ἐνότη-
τα Φυλῆς γιὰ τὴν Περίοδο 2018-2019, στὸ Δημαρχεῖο «Νικό-
λαος Λιάκος» τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Φυλῆς.

**Τὸ γενικὸ θέμα τῆς Περιόδου ἔχει τίτλο: «Ἡ Ἐκκλησία
καὶ ὁ Ἄνθρωπος μας μέσα στὴν ἐπικαιρότητα».**

**Στὶς Συνάξεις αὐτές, στὶς ὁποῖες ἡ Ἱερά Μητρόπολις μας
προσεκάλεσε ἐπιστήμονες, οἱ ὁποῖοι θὰ δίδουν Διαλέξεις κάθε
μῆνα καὶ κατὰ καιροὺς θὰ ὁμιλῇ ὁ ἴδιος ὁ Σεβασμιώτατος
Ποιμένας μας, οἱ παριστάμενοι θὰ ἔχουν
βεβαίως τὴν δυνατότητα νὰ ἐκφράσουν
τοὺς προβληματισμούς τους.**

* * *

Στὴν τρίτη αὐτῆς **Σύναξι** παρίσταντο μετὰ

τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου μας Ὠρωποῦ καὶ Φυλῆς κ. Κυπριανοῦ, ὁ πολυσέβαστος Ἀρχιμανδρίτης π. Θεοδόσιος, Καθηγούμενος τῆς Ἱεραῶς Μονῆς τῶν Ἁγίων Κυπριανοῦ καὶ Ἰουστίνης, ὡς καὶ Ἱερεῖς τῆς Ἱεραῶς Μητροπόλεώς μας, ἡ Ἀξιότιμος Πρόεδρος τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Φυλῆς κα Ἑλένη Λιάκου, ὁ ἀξιότιμος πρόην Δήμαρχος Φυλῆς κ. Δημήτριος Μπουραϊμης, κ.ἄ.

Τὴν ὁργάνωσι τῆς Συνάξεως αὐτῆς εἶχε ἐπωμισθῆ τὸ «**Ἐργαστήριο Ἐκκλησιοποιημένης Εἰκονογραφίας**» («**Ε.Ε.Ε.**») ὑπὸ τὴν καθοδήγησι τοῦ Ὑπευθύνου τῆς Δομῆς αὐτῆς, Ἱεροδιακόνου π. Γαβριὴλ Ἀγιοκυπριανίτου. **Συνεργάσθησαν** Μέλη τοῦ Συλλόγου Ὁρθοδόξων Γυναικῶν «**Ἅγιος Φιλάρετος ὁ Ἐλεήμων**», ὡς καὶ τοῦ **Συνδέσμου Ἐθελοντῶν** τῆς Ἱεραῶς Μητροπόλεώς μας, γιὰ τὴν ἐτοιμασία τῆς **Συνάξεως** καὶ τὴν φροντίδα γιὰ τὴν ὑποδοχὴ τῶν προσερχομένων, στὴν δὲ κα Αἰμιλία Οὔτου-Γκούφα, Μέλος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Συλλόγου, ἀνατέθηκε ἡ διακονία νὰ συντονίσῃ τὸν διάλογο.

* * *

Εἰσαγωγικά, ἡ κα Χαρίκλεια Ρούτση, Συντονίστρια τοῦ Παιδικοῦ Τμήματος τοῦ «**Ε.Ε.Ε.**», ἐπαρουσίασε τοὺς τρεῖς ἐπιστήμονες-Εἰσηγητὲς τῆς Εἰκονολογικῆς αὐτῆς Συνάξεως: τὸν καταξιωμένο Ἀγιογράφο κόν Φίλιππο Μαρκόπουλο, τὴν Ἀρχαιολόγο Βυζαντινολόγο κα Σοφία-Μαρία Βερούτη καὶ τὸν Συγγραφέα Συντηρητὴ Εἰκόνων κο Σπυριδῶνα Μαρίνη, οἱ ὁποῖοι, ὅπως σημείωσε ἡ κα Ρούτση,

«**Θ**ὰ μᾶς βοηθήσουν νὰ κατανοήσουμε κάτι πολὺ οὐσιαστικό, γιὰ τὴν πνευματικὴ μας ζωὴ καὶ πορεία...»

Τὸ ὅτι δὲν εἶναι ὅλες οἱ ἀπεικονίσεις τῶν ἱερῶν Προσώπων ἢ Γεγονότων σωστὲς / ἀποδεκτὲς, δηλαδὴ Ὁρθόδοξες, ὠφέλιμες καὶ θεραπευτικὲς, ἐφ' ὅσον ἔχει ἀποδειχθῆ ὅτι συχνὰ –εἰδικὰ στὶς δύσκολες ἡμέρες μας– “σφάλλουν”, σὲ βαθμὸ πὺν κάποτε φθάνει ὡς τὴν ὕβρι, τὴν βλασφημία καὶ τὴν αἵρεση!...».

* * *

Ἡ πρώτη Εἰσήγησις: «**Μερικὲς σκέψεις γιὰ τὴν Ὁρθόδοξη Εἰκόνα**», τοῦ κου Φιλίππου Μαρκοπούλου, ἀνεγνώσθη, ἐφ' ὅσον ἦταν ἀδύνατο στὸ σεβαστὸ Δασκάλο

νά προσέλθη, λόγω τουῦ ιδιαίτερα βεβαρυνμένου προγράμματός του αὐτὴν τὴν περίοδο.

Ἐπρόκειτο γιὰ ἓνα ἐκπληκτικὰ «πυκνὸ», πνευματικὸ Κείμενο, μέσῳ τοῦ ὁποῖου ἀναζητᾷ, ὅπως ὁ ἴδιος ἔγραψε στὸ Ἱεροδιάκονο π. Γαβριήλ, Ὑπεύθυνο τοῦ «Ἐ.Ἐ.Ε.», νὰ ἐκφράσῃ τὴν εἰδοποιὸ διαφορὰ τῆς Ὁρθοδόξου Εἰκόνας ἀπὸ τὶς ὑπόλοιπες ἀπεικονίσεις, τὰ σημαντικὰ στοιχεῖα τοῦ χαρακτήρος τῆς Ὁρθοδόξου ζωγραφικῆς, ἂν ὑπάρχῃ ἓνα ὄριο ἢ ὄχι...

Ἦταν μία σημαντικὴ «προσωπικὴ» κατάθεσι, στηριγμένη στὴν μεγάλη του ἐμπειρεῖα καὶ τὴν πολυχρόνιο «ἐναγώνιο» τριβὴ του μὲ τὰ βαθεῖα ἐρωτήματα, τὰ ὁποῖα πηγάζουν ἀπὸ τὴν ἐν γνώσει καὶ ἐπιμελείᾳ ἐνασχόλησι μὲ τὴν ἱερὰ Τέχνη τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησιαστικῆς Εἰκονογραφίας.

* * *

Ἀκολούθησε ἡ Εἰσήγησις τῆς κας Σοφίας Βερούτη, «*Βλάσφημες καὶ αἰρετικὲς εἰκόνες, μία ἐπικίνδυνη πρόκληση στοὺς κόλπους τῆς Ὁρθοδοξίας*», τεκμηριωμένη μὲ τὴν

προβολὴ ὀπτικοῦ ὑλικοῦ.

Στὸ πρῶτο μέρος τῆς Ὁμιλίας της, ἡ κα Βερούτη ἐξέθεσε τὴν ἀπὸ ἱστορικῆς πλευρᾶς «καταγωγὴ» τῶν ἱερῶν Εἰκόνων καὶ τὴν ἱερὰ νομοτέλεια, ἡ ὁποία –προκειμένου νὰ ἐκφράσουν ὅ,τι πιὸ ὑψηλὸ καὶ μεγάλο– διέπει τὴν δημιουργία τους, καὶ κατὰ συνέπειαν τὴν ἔλλειψι τοῦ στοιχειώδους σεβασμοῦ καὶ τὴν ἀσυνέπεια κάποιων νεωτέρων, ἄστοχων ἢ καὶ πολὺ στοχευμένων ἀπεικονίσεων...

Στὸ δεῦτερο μέρος τῆς Εἰσηγήσεώς της ἡ ἀξία Ὁμιλήτρια προσεκάλεσε τὸ πυκνὸ ἀκροατήριον νὰ ἐστιάσῃ μαζί της τὴν προσοχὴ του σὲ μερικὲς συγκεκριμένες «προβληματικὲς» εἰκόνες:

«Ἐχοντας παρουσιάσει τὶς ἀρχὲς ποὺ διέπουν τὴν Ὁρθόδοξη ἐκκλησιαστικὴ Τέχνη, τῆς ὁποίας οἱ ἀπαρχὲς βρίσκονται στὶς πηγὲς τῆς Ὁρθοδοξίας, στὴν “καθ’ ἡμᾶς Ἀνατολή”, καὶ ἔχοντας καταδείξει τὸν τρόπο, μὲ τὸν ὁποῖο οἱ πρόγονοί μας παλαιοὶ μεγάλοι Ἀγιογράφοι, μένοντες πιστοὶ στὰ παραδεδομένα πρότυπα, ἔχουν ἀποδώσει εἰκαστικά, μετὰ φόβου Θεοῦ, πίστεως καὶ ἀγάπης, τὶς ὑψιστες δογματικὲς ἀλλή-

θειες τῆς Ἐκκλησίας μας, μένει νὰ προβληματιστοῦμε, βαθειὰ καὶ γόνιμα, σχετικά μὲ τις ἐπιπόλαιες καὶ ἰδιοτελεῖς τάσεις ἀνανέωσης τῆς ἐκκλησιαστικῆς Τέχνης, οἱ ὁποῖες προτείνονται καὶ γίνονται ἀποδεκτὲς ἀνώδυνα καὶ ἀνεύθυνα...».

Αναφέρθηκε στὶς ἀπεικονίσεις, οἱ ὁποῖες σχετίζονται μὲ τὴν ἐκ Δύσεως λατρεία τῆς καρδιάς τοῦ Χριστοῦ ἢ τῆς Παρθένου Μαρίας, λ.χ. τὴν «Ἐπτάσπαθη» Θεοτόκο, στὶς εἰκόνες τῆς λεγομένης «ἀγίας Οἰκογενείας», τῆς «Παναγίας ἐγκυμονούσης», τῆς Παναγίας «Σκέπης τῶν διωκομένων Χριστιανῶν», ὅπου ἑτερόδοξοι μονοφυσῖτες, παπικοὶ καὶ οὐνῖτες συγκαταλλάγονται μαζί μὲ τοὺς Ὁρθοδόξους στὸν «οἰκουμενισμό τοῦ αἵματος».

Ἐν κατακλειδί, ἡ εὐσεβὴς Ὁμιλήτρια ἔκανε ἔκκλησι:

«Ἡ Ἐκκλησιαστικὴ Τέχνη εἶναι ἡ ἔκφραση τῶν πιὸ ἱερῶν «ἀδύτων» τῆς Ὁρθοδοξίας μας, τὴν ὁποία ὀφείλουμε νὰ διαφυλάξουμε «ὡς κόρην ὀφθαλμοῦ» καὶ στὴν ὁποία δὲν ἔχουν καμμία θέση βλάσφημες καὶ αἰρετικὲς ἀπεικονίσεις, δείγματα τῶν ὁποίων παρουσιάσαμε πρὸς ἐνημέρωση στὴν σημερινὴ εἰσήγηση».

* * *

Ὁ τρίτος καὶ τελευταῖος Ὁμιλητὴς κ. Μαρίνης, εἰσήγαγε τὸ ἀκροατήριό του στὴν θεωρητικὴ, θεολογικὴ πλευρὰ τοῦ θέματος, γιὰ νὰ φθάσῃ μέχρι τὴν «ρίζα», τὴν αἰτία δηλαδὴ τῶν εἰκαστικῶν ἀποκλίσεων, στὶς ὁποῖες εἶχε μόλις ἀναφερθῆ ἡ κα Βερούτη.

Απέδειξε, ὅτι αὐτὲς προβάλλουν εἰκαστικὰ μίᾳ συναισθηματικῆ, ψυχολογικῆ καὶ ὑποκειμενικῆ προσέγγισι, ἄρα ἀνθρωποκεντρικῆ καὶ συχνὰ τραγικῆ, τῶν ἱερῶν Προσώπων ἢ Γεγονότων τῆς Θείας Οἰκονομίας, ἐνῶ ἡ ἀποστολὴ τῆς Εἰκόνας συνίσταται στὴν εἰκαστικὴ ἔκφρασι τῆς παραδοθείσης δογματικῆς συνειδήσεως τῆς Ἐκκλησίας, ἡ ὁποία εἶναι θεανθρωποκεντρικῆ.

Ὁ ἐκλεκτὸς Ὁμιλητὴς παρέδωσε παράλληλα πρὸς δημοσίευσιν ἓνα Κείμενο μὲ τίτλο «**Οἱ δογματικοὶ λόγοι ἀπόρριψης τῆς φυσιοκρατίας καὶ τοῦ ἀνθρωποκεντρισμοῦ ἀπὸ τὴν Ὁρθόδοξη εἰκονογραφία**».

* * *

Στις συζητήσεις, οι οποίες έπακολούθησαν κάθε Εισήγησι, ο Σεβασμ. Ποιμένας μας έπεσήμανε, ότι ή τομή μεταξύ Όρθόδοξου Είκόνος και θρησκευτικής άπεικονίσεως εύρίσκεται στο χάσμα μεταξύ τής Όρθόδοξου διδασκαλίας και έμπειρείας περι τής σχέσεως κτιστού/ Ακτίστου και τών αίρετικων άποκλίσεων στην Δύσι περι του θέματος.

Άπαντες δέ οι Εισηγητές και οι παρεμβαίνοντες όμιλητές υπεγράμμισαν την έπιτακτική ανάγκη κατηχήσεως τών πιστών, Κληρικων και λαϊκων, για τις αρχές, οι οποίες διέπουν την Όρθόδοξο εκκλησιαστική Τέχνη, ώστε να καλλιεργούνται ή δογματική τους συνείδησι και ή συναίσθησι τής ευθύνης τους, ως Μελων τής Έκκλησίας.

* * *

Η Δ' Σύναξις έχει προγραμματισθή για την Κυριακή, 30 Δεκεμβρίου 2018 πολ. ήμ.

Θά όμιλήση ο Σεβασμ. Μητροπολίτης μας Όρωπου και Φυλής κ. Κυπριανός.

Η Διάλεξις θά έχη ως θέμα:

«Θεμελιώδεις Αρχές τής έν Χριστῶ Ζωής.

Εύαγγελικός Δεκάλογος».

† Γ.Γ.Μ.

